

Article aparegut al *Diario de Mallorca* de dia 31 de maig de 2006, pàgina 38:

TRIBUNA

Bloc d'esperança

ANTONI BENNÀSSAR MOYÀ

Molt ha plogut des de la creació, l'any 1976, del Partit Socialista de les Illes (PSI), una formació política que tenia com a logotip un puny estret i s'inspirava socialment en els models autogestionaris de la Iugoslàvia de Tito. El PSI agermanà en una sola formació un grup heterogeni de gent que anava des de marxistes dissidents del *carrillisme* fins a militants que provenien de l'esquerra més diversa (OEC, PSAN, etc.). Tots ells aspiraven a crear una formació política inequívocament socialista, autòctona i arrelada en aquesta terra.

Al congrés d'Algaida de 1979 el PSM hagué de triar entre socialdemocràcia i socialisme, i trià el primer. El sector esquerranós va sortir del partit i va fundar, l'any 1981, un partit de vida efímera: Esquerra Mallorquina. A partir d'aleshores, el discurs nacionalista s'anà accentuant, i fins i tot va deixar de ser habitual sentir parlar del Partit Socialista de Mallorca. Durant la dècada dels vuitanta la marca electoral del partit ja fou PSM-Nacionalistes de Mallorca, i a partir de mitjan dècada dels noranta, i sota forma de federació, el partit fou conegut com a PSM-Entesa Nacionalista. No fou casual que es deixàs d'emprar de manera quotidiana el terme "socialista" per referir-se al PSM. Així, el PSM va anar moderant el seu discurs a mesura que assolía poder municipal, i molts dels seus dirigents canviaven les avarques per les corbates. No obstant això, el partit seguí tenint durant molt de temps una àuria d'honestedat que l'envoltava, i es convertí en l'aire fresc de la política illenca. Una generació de polítics de gran talla marcaren gairebé dues dècades de vida del partit: Pere Sampol, Mateu Morro, Sebastià Serra i Damià Pons. Ells, juntament amb la feina callada de la militància, portaren el PSM del no-res al poder. Con ja se sap, el poder aburgesa, i el partit va anar, des de finals dels noranta, diluint definitivament el seu discurs socialista. El punt culminant d'aquesta deriva foren les eleccions municipals de 1999. Aquell any, dues batllies històriques per a l'esquerra illenca, Maria i Alaró, foren ocupades per batlles del PSM després de segellar els nacionalistes un pacte amb el PP. Mentre als pobles festejava amb la dreta, el PSM signava, aquell mateix 1999, el denominat Pacte de Progrés, que el duria a entrar al Govern de la comunitat autònoma i al del Consell de Mallorca. Poc durà l'alegria, i l'ensopegada a les eleccions autonòmiques de 2003 per al PSM, igual que per a la resta de l'esquerra, fou majúscula. S'havia perdut el Govern balear, el Consell de Mallorca i les principals batllies, i es començava una llarga travessa del desert.

El PSM ha arribat, l'any 2006, al XVIII Congrés totalment dividit. Així, el propassat dissabte, 27 de maig, el PSM decidia, en una ajustada votació, apostar per la creació d'un bloc progressista com a estratègia política amb vista a la propera contesa electoral autonòmica. Per 167 vots a favor enfront de 139 en contra, d'històric PSM prenia la decisió d'encapçalar un nou projecte unitari per afrontar amb garanties la cita amb les urnes. Si fins ara s'ha mirat cap enrere, a partir d'aquests moments s'ha de començar a mirar cap al futur. A partir d'aquesta decisió congressual es fa necessari construir un

bloc d'esperança que, sobre la base majoritària del PSM, aglutini tota l'esquerra illenca. És necessari fer reviscolar un electorat caigut en la depressió més profunda. No obstant això, no s'ha de caure en l'optimisme de pensar que la simple suma de sigles (PSM, EU-Els Verds i ERC) suposarà una suma de vots i un escreix de rèdits electorals. La primera gran decisió que s'ha de prendre és què ha de ser jurídicament el Bloc. Sembla que, vista la manca de temps, serà d'inici una simple coalició electoral. A pesar que així sigui, s'ha de pensar si es vol tirar, amb vista al futur i passades les eleccions, per la via de la federació o si es continuarà amb una coalició *sine die*. A més a més, i això sí que és important, s'haurà de pactar un programa electoral unitari que aglutini les que han de ser principals senyes d'identitat del Bloc: esquerra, ecologisme i sobiranisme. Finalment, quedarà una papereta pendent per donar credibilitat al Bloc: els candidats. Cercar candidats idonis que engresquin l'electorat en el projecte unitari serà una tasca difícil però cabdal. Si tot això s'aconsegueix, i es fa, a més, una campanya electoral bona i enginyosa, pot ser que neixi un projecte d'esperança que faci que l'electorat esquerrà vagi a votar en bloc per un canvi polític al govern d'aquesta terra.

Antoni Bennàssar és professor de Dret Constitucional a la UIB.